

Prof. Dr. ŐUKRAN ŞIPKA & Av. AYÇA ÖZDOĞAN

**YARGI KARARLARI IŐIĐINDA
SORU VE CEVAPLARLA
EŞLER ARASINDAKİ
MALVARLIĞI DAVALARI**

- YASAL MAL REĞİMİNİN TEMEL KAVRAMLARI
 - YASAL MAL REĞİMİNİN TASFİYESİ
- TASFİYE İÇİNDE KARŐILAŐILACAK ÖZEL DURUMLAR VE YARGITAY UYGULAMASI
- DEĞER ARTIŞ PAYI, DENKLEŞTİRME VE KATILMA ALACAĞI HESAPLARI
- YASAL MAL REĞİMİNİN VE MİRASIN TASFİYESİ KURALLARININ KARŐILAŐTIRILMASI
 - KATKI PAYI ALACAĞI VE HESABI
- ZİYNET ALACAKLARI VE MALLARIN İADESİ
 - AİLE KONUTUNA İLIŐKİN DAVALAR

İçindekiler

Prof. Dr. ŞÜKRAN ŞIPKA'nın Önsözü	V
Av. AYÇA ÖZDOĞAN'ın Önsözü	VII
İçindekiler	IX
Kısaltmalar.....	XIX
1. Yasal mal rejimi ne zaman başlar?	1
2. Yasal mal rejimi ne zaman sona erer?.....	2
3. Yasal mal rejiminin başlangıcından önce veya sona ermesinden sonra edinilen mallarla ilgili olarak ileri sürülen talepler nasıl değerlendirilir?	11
4. Evlilik devam ederken bir eş, diğer eşin malvarlığı ile ilgili olarak neleri talep edebilir?	18
5. Yasal mal rejiminin tek taraflı talep ile değiştirilmesi mümkün müdür?	21
6. Eşlerden biri tarafından tek taraflı olarak yasal mal rejiminin mal ayrılığına dönüştürülmesi talep edilmesi halinde yetkili mahkeme neresidir ve harç hangi miktar üzerinden ödenir?	27
7. Hangi durumlarda yasal mal rejiminin tasfiyesi talep edilebilir? ...	28
8. Yasal mal rejiminin tasfiyesi, boşanma davası ile birlikte mi, ayrı bir dava ile mi talep edilmeli?.....	32
9. Boşanma davası içinde yasal mal rejiminin tasfiyesi talep edilmiş ve daha sonra tefrik edilmişse, tefrik edilen dosyada yeni deliller toplanır mı?.....	33

10. Eşler birbirlerine karşı ayrı ayrı mal rejiminin tasfiyesi davası açarsa birleştirme kararı verilmesi gerekir mi? 34
11. Yasal mal rejiminin tasfiyesi davasında talep edilebilecek alacaklar nelerdir? 36
12. Yasal mal rejiminin tasfiyesi davasında talep edilemeyecek alacaklar nelerdir?37
13. Yasal mal rejiminin tasfiyesi davalarındaki dava dilekçesinde sonuç ve istem nasıl olmalıdır? 40
14. Katılma Alacağı nedir ve nasıl belirlenir? 48
15. Davacı eşin katılma alacağı talebi yerine aynı talepte bulunması halinde Mahkemece talep nasıl değerlendirilir?51
16. Yasal mal rejiminin tasfiyesi davalarında zamanaşımı süresi ne kadardır?53
17. Yasal mal rejiminin tasfiyesi davalarında görevli mahkeme neresidir?58
18. Yasal mal rejiminin tasfiyesi davalarında yetkili mahkeme neresidir? 60
19. Yasal mal rejiminin tasfiyesi davaları belirsiz alacak davası olarak açılabilir mi?..... 66
20. Yasal mal rejiminin tasfiyesi davası kısmi dava olarak açılmışsa kalan alacak için ayrı bir dava açılabilir mi?73
21. Yasal mal rejiminin tasfiyesi davasında ihtiyati tedbir talepleri nasıl değerlendirilir?.....76
22. Yasal mal rejiminin tasfiyesinde izlenecek yöntem nasıldır?81
23. Mal rejiminin tasfiyesi davasında diğer eşte kalan malların iadesini talep etmek mümkün müdür?..... 83
24. Yasal mal rejiminin tasfiyesinde, tasfiyeye girecek olan mallar nelerdir? 86
25. Eşlerden birine sosyal güvenlik veya sosyal yardım kurumlarınca yapılmış olan toptan ödemeler ile iş gücünün kaybı dolayısıyla ödenmiş tazminat olması halinde hesaplama nasıl yapılır?..... 100

-
26. Özel kurum ve kuruluşların yaptıkları ödemeler edinilmiş mal mıdır, kişisel mal mıdır? 110
 27. Yoksulluk nafakası ile boşanmanın fer'isi niteliğindeki maddi ve manevi tazminatlar edinilmiş mal kabul edilebilir mi? 114
 28. Yasal mal rejiminin başlangıcından kısa bir süre sonra alınmış olan mallar tasfiyeye girer mi? 116
 29. Tasfiyeye girmeyen mallar nelerdir?..... 118
 30. Eşler anlaşarak, edinilmiş mallarını kişisel mal olarak kabul edebilirler mi? 127
 31. Eşlerin hissedar olduğu şirketler ve bu şirketlerden elde edilen gelirler edinilmiş mal mıdır, kişisel mal mıdır? 130
 32. Şans ve talih oyunlarından elde edilen ikramiyeler edinilmiş mal mıdır, kişisel mal mıdır? 140
 33. Tasfiyeye girmesi talep edilen malvarlığı kaçak yapı ise nasıl değerlendirilir? 142
 34. Mal rejiminin tasfiyesinden önce eşlerin kişisel ve edinilmiş mallarının tespiti için bir dava açılabilir mi? 144
 35. Eşlerin paylı mülkiyetindeki malvarlıkları ile ilgili kanundaki düzenlemeler nelerdir? 147
 36. Paylı mülkiyete konu bir taşınmazın sadece eşlerden biri tarafından kullanılması halinde, diğer eş ecrimisil talebinde bulunabilir mi?..... 159
 37. Mal rejiminin sona ermesinden önce devredilen mallar tasfiyeye girer mi? 162
 38. Mal rejimi sona erdiği anda davalının malvarlığında olmadığı halde tasfiyede dikkate alınacak mallar nelerdir?..... 168
 39. Davalı eş adına kaydedilmeden doğrudan üçüncü kişi adına alınan malvarlıkları tasfiyeye girer mi?..... 185
 40. Malvarlığının üçüncü kişiye devredilmesi halinde üçüncü kişiye karşı açılacak davalar nelerdir? 188
 41. Denkleştirme nedir? 208
 42. Denkleştirme nasıl hesaplanır? 212
 43. Yasal mal rejiminin tasfiyesinde hangi borçlar dikkate alınır? 217

44. Edinilmiş malların hangi tarihteki borçları tasfiye hesabında pasif tarafta yer alır?.....	220
45. Artık değer nedir ve nasıl hesaplanır?	222
46. Eşlerin artık değerdeki pay oranları değiştirilebilir mi?.....	229
47. Değer artış payı alacağı nedir?	234
48. Değer artış payı alacağını talep etmek için mal rejiminin sona ermesi gerekir mi?	242
49. Değer artış payı alacağı nasıl hesaplanır?	243
50. Değer artış payı alacağının katılma alacağına etkisi nedir?	249
51. Değer artış payı alacağı ile sebepsiz zenginleşme (ya da istirdat) arasındaki fark nedir?	256
52. Katılma alacağı yerine değer artış payı alacağı talep edilmiş olması halinde talep nasıl değerlendirilir?	259
53. Denkleştirme ve değer artış payı alacağı arasındaki farklar nelerdir?.....	261
54. Paylı mülkiyete tabi malvarlıkları ve eşlerin birbirlerinin payına katkı iddiaları tasfiyede nasıl değerlendirilir?.....	265
55. Aile konutuna ilişkin paydaşlığın giderilmesi davasında, TMK m. 240 veya TMK m. 226/2 uyarınca açılmış davalar bekletici mesele yapılırmı?	272
56. Banka kredisi ile alınmış ve yasal mal rejimi sona erdiğinde ödemeleri devam eden malvarlıklarının tasfiyesi nasıl yapılır?	274
57. Banka kredisi ile alınmış olup, eşler adına tapuda yarı yarıya tescil edilmiş olan edinilmiş malın tasfiyesi nasıl yapılır?	281
58. Eşlerden birinin adına kayıtlı malvarlığının bedelinin tamamının, diğer eş tarafından ödendiği iddiası nasıl değerlendirilir?	284
59. Eşlerin birbirlerine devrettikleri malvarlıklarından katkı payı veya katılma alacağı doğar mı?.....	299
60. Yasal mal rejiminin tasfiyesi davasında, davacının, davalının tüm malvarlığının değil sadece bazı malvarlıklarının tasfiyeye girmesini talep etmesi halinde davacının talebi nasıl değerlendirilir?	312

61. Yasal mal rejiminin tasfiyesi davasında davalının karşı davasının bulunmamasına rağmen çift taraflı tasfiye yapılabilir mi?.....314
62. Davacının açmış olduğu davada katılma alacağıının talep ettiği rakamdan fazla çıkması halinde bu konuda ayrı dava açabilir mi? .319
63. Anlaşmalı boşanmada eşler mal rejiminin tasfiyesi konusunda da anlaşmak zorunda mıdır?..... 321
64. Anlaşmalı boşanma protokolünde, eşlerin karşılıklı olarak alacaklarından feragat ettiklerinin yazılması yeterli midir, yoksa malvarlıklarının protokole tek tek yazılması gerekir mi? 323
65. Anlaşmalı boşanmada tarafların mal rejiminin tasfiyesine ilişkin anlaşmaları halinde mahkemece tapu iptal ve tescil kararı verilebilir mi? 326
66. Anlaşmalı boşanmadan sonra yasal mal rejiminin tasfiyesi davası açmak mümkün müdür? 328
67. Yabancılık unsuru olan mal rejiminin tasfiyesine ilişkin uyuşmazlıklarda uygulanacak hukuk nasıl belirlenir? 340
68. Yabancı mahkemece verilmiş bir boşanma kararı olması halinde, kararın tanıma ve tenfizi yapılmadan mal rejiminin tasfiyesi davası açılabilir mi? 347
69. Boşanmanın tanıma veya tenfiz davası neticesinde gerçekleşmesi halinde, mal rejimi ne zaman sona erer ve mal rejiminin tasfiyesi davası için zamanaşımının başlangıcı ne zamandır?..... 353
70. Yabancı mahkemece mal rejiminin tasfiyesine ilişkin verilen bir karar olması halinde, Türkiye’de ayrıca malvarlıklarına ilişkin bir dava açılabilir mi? 359
71. Yasal mal rejiminin tasfiyesi davası hangi delillerle ispat edilebilir?..... 362
72. Yasal mal rejiminin tasfiyesinde ispat karineleri nelerdir? 372
73. Yasal mal rejiminin tasfiyesine eşlerin üçüncü kişilerden olan alacakları girer mi?..... 379
74. Malvarlıkları tasfiyeye hangi değerleri ile girerler? 385
75. Malvarlıkları tasfiyeye hangi tarihteki değerleri ile girerler?..... 394

76. Zina veya hayata kast nedeni ile boşanmanın katılma alacağına etkisi nedir? 407
77. Katılma alacağı ve değer artış payı alacağı nasıl ödenir? 413
78. Katılma alacağı ve değer artış payı alacağına faiz hangi tarihten itibaren işlemeye başlar? 420
79. Katılma alacağından feragat ne zaman ve nasıl yapılabilir? 423
80. Evliliğin ölüm sebebiyle sona ermesi halinde mal rejiminin tasfiyesi nasıl yapılır? 426
81. Mal rejiminin ölüm ile sona ermesi halinde, mal rejiminin tasfiyesi ile terekenin tasfiyesi birlikte mi yapılır? 432
82. Mal rejiminin ölüm ile sona ermesi halinde, mal rejiminin tasfiyesi davası, mirasın tasfiyesi davasında bekletici mesele yapılır mı? 435
83. Ölüm nedeni ile mal rejiminin tasfiyesi davasında taraf sıfatları neye göre belirlenir? 437
84. Mirastan feragat eden sağ kalan eş, katılma alacağı isteyebilir mi? 439
85. Mirasçılar arasında aynî taksimin ya da miras paylaşım sözleşmesinin yapılması halinde mal rejiminin tasfiyesi talep edilebilir mi? 440
86. Tasfiyede sağ kalan eşin aile konutundan doğan hakları nelerdir? 442
87. Mal rejiminin ölüm nedeni ile sona ermesi halinde, sağ kalan eş, aile konutunun tespiti ile ilgili dava açılabilir mi? 453
88. Ölüm nedeni ile evliliğin sona ermesi halinde sağ kalan eşin katılma alacağı yoksa aile konutunun özgülenmesini talep edebilir mi? 455
89. Boşanma davası devam ederken eşlerden birinin ölmesi halinde, mirasçılar davaya devam ederek sağ kalan eşin katılma alacağını engelleyebilir mi? 459
90. Bir eşin diğerini öldürmesi halinde, öldüren eş mal rejiminin tasfiyesine dayalı talepte bulunabilir mi? 461
91. Eşlerin birlikte ölmesi halinde, mirasçıları birbirlerine karşı mal rejimi tasfiyesi davası açabilirler mi? 462

92. Katkı payı alacağı nedir?.....	464
93. Değer artış payı alacağı ve katkı payı alacağı arasındaki farklar nelerdir?	469
94. Evlilik devam ederken katkı payı alacağı talep edilebilir mi?	471
95. Ölüm halinde sağ kalan eş veya mirasçılar katkı payı alacağı talebinde bulunabilir mi?	473
96. Katkı payı alacağı davalarında görevli ve yetkili mahkeme neresidir?	476
97. Katkı payı alacağı davalarında zamanaşımı süresi ne kadardır?	482
98. Eşler adına yarı paylı mülkiyet şeklinde tescil edilen taşınmazlarda, eşlerin birbirlerinin paylarına katkı iddiaları nasıl değerlendirilir?	484
99. Katkı payı alacağı davaları hangi delillerle ispatlanır?	486
100. Eşler ayrı yaşadıkları dönemde birbirlerinin malvarlıklarına yaptıkları katkı için katkı payı alacağı talep edilebilir mi?	490
101. Mal ayrılığı rejiminde ev içi emek katkı sayılır mı?	492
102. Katkı payı alacağı nasıl hesaplanır?.....	494
103. Katkı payı alacağında, katkıda bulunan eşin sabit bir miktar katkıda bulunduğunu iddia etmesi halinde değerlendirme ve hesaplama nasıl yapılır?	495
104. Katkı payı alacağında eşlerden birinin diğerinin malvarlığına geliri ile katkıda bulunduğunu iddia etmesi halinde değerlendirme nasıl yapılır?.....	501
105. Katkı payı alacağında eşlerden birinin diğerinin malvarlığına geliri ile katkıda bulunduğunu iddia etmesi halinde hesaplama nasıl yapılır?.....	510
106. Katkı payı alacağında eşlerden birinin diğerinin malvarlığına emek ile katkıda bulunduğunu iddia etmesi halinde hesaplama nasıl yapılır?.....	520
107. Katkı payı alacağının hesaplanamaması halinde alacak nasıl belirlenir?	525
108. Katkı payı alacağı taleplerinde faiz hangi tarihten itibaren işler? ..	533

109. Mal ayrılığı rejimi döneminde (01.01.2002 tarihinden önce) ödemeleri başlayan ve yasal mal rejimi içinde ödemeleri devam eden malvarlıklarında hesaplama nasıl yapılır? 535
110. Katkı payı alacağı davalarında, davalının da davacının malvarlığı ile ilgili talepte bulunması halinde ayrıca bir dava açılmasına gerek var mıdır? 541
111. Katkı payı alacağı için açılan bir davanın kesinleşmesi halinde, aynı alacak için eksik talep edilen miktar açısından ek dava açılabilir mi?..... 543
112. Malvarlığı tüketilmiş veya elden çıkarılmışsa katkı payı alacağı istenebilir mi? 545
113. Nişanlılık döneminde ya da fiili birliktelik içinde yapılan katkılar için katkı payı alacağı talep edilebilir mi? 548
114. Yasal mal rejiminin tasfiyesinde, ziynet ve altın alacakları talepleri ileri sürülebilir mi? 550
115. Düğünde kadına ve erkeğe takılan altınlar ile evlilik birliği içinde edinilen altın ve ziynetler hangi mal türüne girer ve iade talebinde ispat yükü kimdedir? 551
116. Kadına ait altınların evlilik birliği içinde bozduularak harcanması halinde erkeğin iade yükümlülüğü doğar mı? 555
117. Diğer eşte kalan ziynet ve eşyaların iadesi için mal rejiminin sona ermesi gerekir mi?..... 557
118. Eşya ve ziynet alacaklarının iadesinde zamanaşımı süresi ne kadardır?..... 559
119. Eşya alacağına ilişkin davalarda faiz hangi tarihten itibaren başlar? 560
120. Edinilmiş mallara katılma rejimi içinde, bir eşin üçüncü kişiye olan borcundan diğer eş de sorumlu mudur? 561
121. Katılma alacağı, değer artış payı alacağı ve katkı payı alacağı temlik yoluyla üçüncü kişilere devredilebilir mi? 565
122. Katkı payı alacağı, katılma alacağı ve değer artış payı alacağı kesinleşmeden icra takibine konulabilir mi? 566

123. Katkı payı alacağı, katılma alacağı ve değer artış payı alacağının icra takibine konulması halinde diğer eş haczedilmezlik itirazında bulunabilir mi?	568
124. Aile konutu'nun üçüncü kişiye devrinde, eşin rızasının alınmaması halinde açılacak dava türü nedir? (TMK.m.194).....	569
125. Aile konutu şerhi bulunmadığı durumda, üçüncü kişinin iyi niyeti korunur mu?.....	573
KAYNAKÇA	581